

INFORMATOR o egzaminach eksternistycznych

przeprowadzanych od sesji jesiennej 2022 r.
z zakresu wymagań określonych
w podstawie programowej kształcenia ogólnego
dla branżowej szkoły I stopnia

CZĘŚĆ OGÓLNA

Centralna Komisja Egzaminacyjna
Warszawa 2020

Informator został opracowany przez Centralną Komisję Egzaminacyjną we współpracy z okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi.

Centralna Komisja Egzaminacyjna

ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa
tel. 22 536 65 00
sekretariat@cke.gov.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku

ul. Na Stoku 49, 80-874 Gdańsk
tel. 58 320 55 90
komisja@oke.gda.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Jaworznie

ul. Adama Mickiewicza 4, 43-600 Jaworzno
tel. 32 616 33 99
oke@oke.jaworzno.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie

os. Szkolne 37, 31-978 Kraków
tel. 12 683 21 01
oke@oke.krakow.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży

al. Legionów 9, 18-400 Łomża
tel. 86 216 44 95
sekretariat@oke.lomza.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi

ul. Ksawerego Praussa 4, 94-203 Łódź
tel. 42 634 91 33
sekretariat@lodz.oke.gov.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu

ul. Gronowa 22, 61-655 Poznań
tel. 61 854 01 60
sekretariat@oke.poznan.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie

pl. Europejski 3, 00-844 Warszawa
tel. 22 457 03 35
info@oke.waw.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu

ul. Tadeusza Zielińskiego 57, 53-533 Wrocław
tel. 71 785 18 94
sekretariat@oke.wroc.pl

A. PODSTAWY PRAWNE EGZAMINÓW EKSTERNISTYCZNYCH

Od sesji jesiennej w 2022 roku przeprowadza się egzaminy eksternistyczne z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia dla uczniów będących absolwentami ośmioletniej szkoły podstawowej.

Kwestie związane z egzaminami eksternistycznymi z zakresu branżowej szkoły I stopnia określono w poniższych aktach prawnych.

AKT PRAWNY	REGULOWANE KWESTIE
<i>ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty</i> (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r., poz. 1327)	zasadnicze regulacje dotyczące przeprowadzania egzaminów
<i>ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe</i> (Dz.U. z 2017 r., poz. 60, ze zm.)	
<i>rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 sierpnia 2019 r. w sprawie egzaminów eksternistycznych</i> (Dz.U. z 2019 r., poz. 1717)	szczegółowe regulacje organizacyjne i administracyjne dotyczące przeprowadzania egzaminów
<i>rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, <u>kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia</u>, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej</i> (Dz.U. z 2017, poz. 356) ze zm. z 26 lipca 2018 r. (Dz.U. z 2018, poz. 1679).	wymagania ogólne i szczegółowe, określające zakres wiadomości i umiejętności, których opanowanie jest sprawdzane na egzaminach

Szczegółowe kwestie dotyczące egzaminów eksternistycznych zawierają:

- a. *Informacja o sposobie organizacji i przeprowadzania egzaminów eksternistycznych*
- b. komunikaty w sprawie
 - harmonogramu przeprowadzania egzaminów eksternistycznych
 - materiałów i przyborów pomocniczych, z których można korzystać na egzaminach eksternistycznych
 - szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminów eksternistycznych,

które są opracowywane i publikowane przez Centralną Komisję Egzaminacyjną, zgodnie z art. 9a *ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty*.

B. CELE PRZEPROWADZANIA EGZAMINÓW EKSTERNISTYCZNYCH

Egzaminy eksternistyczne z zakresu szkoły branżowej I stopnia umożliwiają uzyskanie wykształcenia zasadniczego branżowego osobom dorosłym, które decydują się na samodzielne przygotowanie do egzaminów. Do egzaminów eksternistycznych z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia dopuszcza się osobę, która ukończyła ośmioletnią szkołę podstawową albo gimnazjum.

Oprócz egzaminów eksternistycznych z przedmiotów ogólnokształcących przeprowadza się również egzamin eksternistyczny potwierdzający kwalifikacje w zawodzie (egzamin eksternistyczny zawodowy).

C. KALENDARZ EGZAMINACYJNY

Egzaminy eksternistyczne z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia przeprowadza się dwa razy w ciągu roku:

- a. w zimowej sesji egzaminacyjnej – w okresie od 1 lutego do ostatniego dnia lutego
- b. w jesiennej sesji egzaminacyjnej – w okresie od 1 października do 31 października.

Szczegółowy harmonogram egzaminów zawiera się w komunikacie dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej ogłaszanych nie później niż 30 dni przed terminem rozpoczęcia sesji egzaminacyjnej.

Osoba ubiegająca się o przystąpienie do egzaminów eksternistycznych, nie później niż na dwa miesiące przed terminem rozpoczęcia sesji egzaminacyjnej, składa do jednej z ośmiu okręgowych komisji egzaminacyjnych wniosek o dopuszczenie do egzaminów zawierający:

- a. imię (imiona) i nazwisko
- b. datę urodzenia
- c. numer PESEL, a w przypadku braku numeru PESEL – serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość
- d. adres zamieszkania
- e. dane kontaktowe: adres korespondencyjny, adres poczty elektronicznej, numer telefonu
- f. wskazanie, jako typu szkoły, branżowej szkoły I stopnia.

Wniosek ten znajduje się na stronach internetowych CKE i OKE w formie załącznika do *Informacji o sposobie organizacji i przeprowadzania egzaminów eksternistycznych*. Do wniosku dołącza się świadectwo ukończenia ośmioletniej szkoły podstawowej albo świadectwo ukończenia gimnazjum.

W terminie 14 dni od dnia otrzymania przez OKE wniosku osoba zainteresowana zostaje pisemnie poinformowana o wynikach postępowania kwalifikacyjnego. Od rozstrzygnięcia komisji okręgowej przysługuje odwołanie do dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w terminie 7 dni od dnia doręczenia tego pisma. Rozstrzygnięcie dyrektora CKE jest ostateczne.

Osoba dopuszczona do egzaminów eksternistycznych, nie później niż na 30 dni przed terminem rozpoczęcia sesji egzaminacyjnej, składa dyrektorowi komisji okręgowej:

- a. pisemną informację wskazującą przedmioty, z zakresu których zamierza zdawać egzaminy eksternistyczne w danej sesji egzaminacyjnej

- b. dowód wniesienia opłaty za egzaminy eksternistyczne z zakresu wybranych zajęć edukacyjnych albo wniosek o zwolnienie z opłaty.

Informację o miejscach przeprowadzania egzaminów dyrektor komisji okręgowej zamieszcza na stronie internetowej nie później niż na 15 dni przed terminem rozpoczęcia sesji egzaminacyjnej.

Osoba dopuszczona do egzaminów eksternistycznych zdaje egzaminy w okresie nie dłuższym niż 3 lata. W uzasadnionych wypadkach, na wniosek zdającego, dyrektor komisji okręgowej może przedłużyć okres zdawania egzaminów eksternistycznych o dwie sesje egzaminacyjne. Dyrektor komisji okręgowej na wniosek osoby, która w okresie nie dłuższym niż 3 lata od upływu okresu zdawania ponownie ubiega się o przystąpienie do egzaminów eksternistycznych, zalicza tej osobie egzaminy eksternistyczne zdane w wyżej wymienionym okresie.

D. PRZEDMIOTY NA EGZAMINACH EKSTERNISTYCZNYCH

Egzaminy eksternistyczne z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia przeprowadza się z następujących zajęć edukacyjnych:

- 1) język polski
- 2) język obcy nowożytny (do wyboru: angielski, francuski, niemiecki albo rosyjski)
- 3) historia
- 4) wiedza o społeczeństwie
- 5) podstawy przedsiębiorczości
- 6) matematyka
- 7) informatyka
- 8) dwa zajęcia wybrane spośród następujących: geografia, biologia, chemia i fizyka.

E. PRZEBIEG EGZAMINÓW EKSTERNISTYCZNYCH

Egzaminy z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia są przeprowadzane w formie pisemnej.

Przed rozpoczęciem rozwiązywania zadań należy zapoznać się z *Instrukcją dla zdającego*, zamieszczoną na 1. stronie arkusza egzaminacyjnego.

Zdający rozwiązuje zadania bezpośrednio w arkuszu egzaminacyjnym, a w przypadku egzaminu z informatyki rozwiązanie wskazanych zadań zamieszcza w plikach utworzonych w programach użytkowych.

Szczegółowy opis przebiegu egzaminów eksternistycznych znajduje się w *Informacji o sposobie organizacji i przeprowadzania egzaminów eksternistycznych*, publikowanej corocznie na stronie internetowej CKE.

F. OCENIANIE I WYNIKI EGZAMINÓW EKSTERNISTYCZNYCH

Prace egzaminacyjne sprawdzają i przyznają punkty egzaminatorzy wyznaczeni przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej. Egzaminatorzy stosują jednolite dla całego kraju zasady oceniania rozwiązań zadań.

Wyniki egzaminów eksternistycznych z poszczególnych przedmiotów wyraża się w stopniach według skali stopni szkolnych – od 1 do 6. Przeliczenia liczby punktów uzyskanych na egzaminie eksternistycznym z danego przedmiotu na stopień szkolny dokonuje się w następujący sposób:

- stopień celujący (6) – od 93% do 100% punktów
- stopień bardzo dobry (5) – od 78% do 92% punktów
- stopień dobry (4) – od 62% do 77% punktów
- stopień dostateczny (3) – od 46% do 61% punktów
- stopień dopuszczający (2) – od 30% do 45% punktów
- stopień niedostateczny (1) – poniżej 30% punktów.

Zdający zdał egzamin eksternistyczny z danego przedmiotu, jeżeli uzyskał z tego egzaminu ocenę wyższą od niedostatecznej.

G. UPRAWNIENIA ZDAJĄCYCH ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI

Osoby niewidome, słabowidzące, niesłyszące, słabosłyszące, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim lub z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, przystępują do egzaminów eksternistycznych w warunkach i formie dostosowanych do rodzaju ich niepełnosprawności. Osoby te zobowiązane są przedstawić zaświadczenie potwierdzające występowanie danej dysfunkcji wydane przez lekarza.

Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej opracowuje komunikat w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminów eksternistycznych do potrzeb i możliwości wyżej wymienionych osób i podaje go do publicznej wiadomości na stronie internetowej CKE, nie później niż do dnia 1 września roku poprzedzającego rok, w którym są przeprowadzane egzaminy eksternistyczne.

Na podstawie wydanego przez lekarza zaświadczenia potwierdzającego występowanie danej dysfunkcji oraz zgodnie ze szczegółową informacją, o której mowa powyżej, dyrektor komisji okręgowej (lub upoważniona przez niego osoba) wskazuje sposób lub sposoby dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminów eksternistycznych do potrzeb i możliwości osoby z dysfunkcją/dysfunkcjami przystępującej do egzaminów. Wyżej wymienione zaświadczenie przedkłada się dyrektorowi komisji okręgowej wraz z wnioskiem o dopuszczenie do egzaminów.

Zdający, który jest chory, w czasie trwania egzaminu może korzystać ze sprzętu medycznego i leków koniecznych do stosowania w danej chorobie.

H. UNIEWAŻNIENIE EGZAMINU EKSTERNISTYCZNEGO Z DANEGO PRZEDMIOTU

Unieważnienie egzaminu eksternistycznego z danego przedmiotu może nastąpić:

- a. podczas egzaminu
- b. po egzaminie, jeżeli podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej stwierdzone zostanie niesamodzielne rozwiązywanie zadania lub zadań egzaminacyjnych przez zdającego.

Unieważnienie podczas egzaminu następuje, jeżeli zdający:

- a. rozwiązuje zadania egzaminacyjne niesamodzielnie

- b. wniósł na salę egzaminacyjną jakiekolwiek urządzenie telekomunikacyjne lub korzysta z takiego urządzenia na sali egzaminacyjnej
- c. wniósł na salę egzaminacyjną materiały lub przybory niewymienione w komunikacie dyrektora CKE o przyborach
- d. zakłóca prawidłowy przebieg egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym.

Unieważnienie podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej następuje w przypadku stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym, w szczególności w przypadku stwierdzenia występowania w pracy zdającego jednakowych sformułowań wskazujących na:

- a. udostępnianie rozwiązań innemu zdającemu
- b. korzystanie z rozwiązań dokonanych przez innego zdającego
- c. korzystanie podczas egzaminu z niedozwolonych materiałów, np. przepisanie fragmentu pracy z podręcznika lub opracowania, witryny internetowej.

I. ZASTRZEŻENIA DOTYCZĄCE NARUSZENIA PRZEPISÓW PRZEPROWADZENIA EGZAMINÓW

Zdający może, w terminie 2 dni od dnia przeprowadzenia egzaminu eksternistycznego z danych zajęć edukacyjnych, zgłosić zastrzeżenia do dyrektora komisji okręgowej, jeżeli uzna, że w trakcie egzaminu zostały naruszone przepisy dotyczące jego przeprowadzania. Dyrektor komisji okręgowej rozpatruje zastrzeżenia w terminie 7 dni od dnia ich otrzymania. Rozstrzygnięcie dyrektora komisji okręgowej jest ostateczne.

W przypadku naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu eksternistycznego, jeżeli naruszenie to mogło mieć wpływ na wynik egzaminu, dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, może unieważnić egzamin eksternistyczny z danych zajęć edukacyjnych i zarządzić jego ponowne przeprowadzenie w następnej sesji egzaminacyjnej. Unieważnienie egzaminu może dotyczyć poszczególnych lub wszystkich zdających.

J. WGLĄD DO PRACY EGZAMINACYJNEJ

Na wniosek zdającego sprawdzona praca egzaminacyjna i karta punktowania są udostępniane zdającemu do wglądu w miejscu i czasie określonych przez dyrektora komisji okręgowej.

K. INFORMATORY O EGZAMINACH EKSTERNISTYCZNYCH Z POSZCZEGÓLNYCH PRZEDMIOTÓW

Do każdego przedmiotu objętego egzaminem eksternistycznym został przygotowany informator od sesji jesiennej w 2022 roku.

Każdy informator zawiera opis egzaminu z danego przedmiotu oraz przykładowy arkusz egzaminacyjny wraz z rozwiązaniami.

W arkuszach egzaminacyjnych mogą wystąpić zadania odnoszące się do wszystkich wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, w tym także zadania inne niż podane w informatorze jako przykładowe. Jedynym skutecznym sposobem przygotowania do egzaminów eksternistycznych jest opanowanie wiadomości i umiejętności umożliwiających spełnienie wszystkich wymagań z podstawy programowej.